

IN NAAM DER KONINGIN I

Pee/HO

vonnis 23 februari 2006

**RECHTBANK IN HET ARRONDISSEMENT AMSTERDAM
VOORZIENINGENRECHTER IN KORT GEDING
VONNIS**

in de zaak met nummers 334170/KG 06-131 Pee van:

1. Hendrik BAKKER,
wonende te Amsterdam,
  2. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid LEEFBAAR AMSTERDAM '92,
gevestigd te Amsterdam,
- e i s e r s bij dagvaarding van 1 februari 2006,
procureur mr. H.A. van Hapert,

t e g e n :

de besloten vennootschap HET PAROOL B.V.,
gevestigd te Amsterdam,
g e d a a g d e ,
✓ procureur mr. J.P. van den Brink.

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Ter terechtzitting van 13 februari 2006 hebben eisers, verder ook te noemen Bakker en de vereniging, gesteld en gevorderd overeenkomstig de in fotokopie aan dit vonnis gehechte dagvaarding.

Gedaagde, verder te noemen Het Parool, heeft verweer gevoerd met conclusie tot weigering van de gevraagde voorziening.

Na verder debat hebben partijen verzocht vonnis te wijzen.

GRONDEN VAN DE BESLISSING

1. In dit vonnis wordt uitgegaan van de volgende feiten.

- a. Bakker is – evenals zijn zoon – lid van de Amsterdamse gemeenteraad voor de politieke partij Leefbaar Amsterdam. Bakker is bestuurder van die vereniging. Daarnaast heeft hij met zijn zoon een meubelzaak in Amsterdam Oud-West.
- b. De heer Elzinga, hoogleraar staatsrecht aan de Universiteit Groningen, is op verzoek van de Amsterdamse gemeenteraad, door het presidium als deskundige aangewezen om te adviseren over de verordening op de fractieondersteuning en op welke wijze onjuist of onrechtmatig gedane uitkeringen teruggevorderd of verrekend moeten worden. In juli 2005 is zijn rapport verschenen. Hierin is onder meer opgenomen:
 "(...) 5. Met betrekking tot de kosten in verband met consumpties, lunches/diners, lokale vervoerskosten, kosten voor rechtsbijstand door Leefbaar Amsterdam is de conclusie dat deze in strijd zijn met artikel 99 van de Gemeentewet. Deze kosten dienen te worden verrekend."
- c. Het Parool geeft het gelijknamige dagblad uit. In de editie van 6 juli 2005 heeft zij op de voorpagina een artikel geplaatst, geschreven door M. Monden en M. Wiegman, onder de kop
 "Sjoemelende partij moet dokken"
 en met de subkop
 "Keihard oordeel van onderzoeker Elzinga: 'Leefbaar, Mokum Mobiel, CDA en VVD overtraden de wet'
 Het artikel wordt ingeleid met de volgende passage:
 "Gonny van Oudenallen van Mokum Mobiel en vader en zoon Henk Bakker van Leefbaar Amsterdam hebben de wet overtreden."
 En vervolgens luidt het artikel – voor zover hier van belang –:
 "(...) Leefbaar Amsterdam is volgens Elzinga zwaar over de schreef gegaan met declaraties voor consumpties, lunches, diners, vervoer en het betalen uit het fractiebudget van kosten voor rechtsbijstand in een zedenzaak tegen fractievoorzitter Henk Bakker sr. Deze partij zal tegen de twintigduizend euro moeten terugbetalen. Gemeenteraadslid Henk Bakker jr. verwacht de zaak op te lossen door driehonderd euro terug te storten. Voor dit bedrag zijn geen bonnetjes te vinden. "wij zouden graag zien dat Elzinga kijkt naar de definitieve cijfers. Die komen vandaag."
 Op pagina 2 wordt het artikel vervolgd.
- d. Bakker heeft naar aanleiding van voornoemd artikel bij brief van 21 september 2005 een klacht ingediend bij de Raad voor de Journalistiek tegen de journalisten Monden en Wiegman en de hoofdredacteur van het Parool. De beslissing van 20 december 2005 van de Raad voor de Journalistiek luidt onder meer:
 "De klacht is gegrond voor zover deze is gericht tegen het wekken van de suggestie dat klager dan wel zijn partij zou hebben 'gesjoemeld' alsmede tegen het wekken van de suggestie dat klager betrokken zou zijn geweest bij een zedendelict. Voor het overige is de klacht ongegrond. De Raad verzoekt verweerders deze beslissing integraal of in

samenvatting in Het Parool te publiceren."

- e. Het Parool heeft op zaterdag 14 januari 2006 links onder op pagina twee het navolgende artikel geplaatst:

Kop over Bakker sr. 'grievend'

Van een verslaggever

AMSTERDAM - Het Parool had het oordeel van hoogleraar staatsrecht Douwe Jan Elzinga over de onjuiste besteding van subsidies door Leefbaar Amsterdam niet onder de kop 'Sjoemelende partij moet dokken' mogen publiceren.

Tot dat oordeel komt de Raad voor de Journalistiek na een klacht van Leefbaar Amsterdam. Ook had de krant Henk Bakker sr. niet mogen neerzetten als verdachte in een zedenzaak. Het ging om een geweldszaak, die later werd geseponeerd wegens gebrek aan bewijs.

Hoogleraar Elzinga oordeelde na onderzoek op verzoek van de gemeenteraad dat Leefbaar Amsterdam declaraties voor consumpties, lunches, diners, vervoer en rechtsbijstand in strijd met de Gemeentewet ten laste van het fractiebudget had gebracht. De kwestie stond op 6 juli vorig jaar op de voorpagina van deze krant, toen behalve Leefbaar Amsterdam ook Mink van Meubelen, VVD en CDA werden berispt.

Volgens de Raad voor de Journalistiek biedt het rapport echter onvoldoende grond om te stellen dat sprake is van 'sjoemel'. Het woord is bovendien 'grievend' en te denken.

De klacht dat de Bakkers onvoldoende door de krant zouden zijn gehoord, werd verworpen.

En op haar website:

Het Parool - Binnenland, zaterdag 14 januari 2006

Rectificatie

In een publicatie van 6 juli 2005 heeft Het Parool vermeld dat de heer Henk Bakker sr., gemeenteraadslid voor Leefbaar Amsterdam, in een zedenzaak verwickeld zou zijn geweest. Dat is onjuist. Tegen de heer Bakker is aangifte gedaan van een geweldsdelict. Deze zaak is uiteindelijk geseponeerd door het Openbaar Ministerie.
Hoofredactie Het Parool

Copyright: Het Parool

- f. In de editie van het Parool van 14 januari 2006 is op pagina drie aan de rechterzijde de navolgende rectificatie geplaatst:

Rectificatie
 In een publicatie van 6 juli 2005 heeft Het Parool vermeld dat de heer Henk Bakker sr., gemeenteraadslid voor Leefbaar Amsterdam, in een zedenzaak verwickeld zou zijn geweest. Dat is onjuist. Tegen de heer Bakker is aangifte gedaan van een geweldsdelict. Deze zaak is uiteindelijk geseponeerd door het Openbaar Ministerie.
 Hoofredactie Het Parool

2. Eisers vorderen, kort gezegd, het Parool te veroordelen in het eerste nummer van haar dagblad dat verschijnt op de zaterdag na betekening van dit vonnis, zonder verdere berichtgeving en/of commentaar ten aanzien van het in deze procedure bedoelde onderwerp op de voorpagina, integraal en met de lettergrootte van twee centimeter in een kader de in het petitum van de dagvaarding opgenomen tekst te plaatsen, alsmede gedurende één dag op de eerst te openen hoofdpagina van de internetpagina, één en ander op straffe van een dwangsom, en verder het Parool te veroordelen aan Bakker te voldoen een bedrag van € 10.000,00 als voorschot op de door hem geleden schade.
3. Eisers stellen hiertoe dat het recht van Bakker op bescherming van zijn eer en goede naam en van zijn persoonlijke levenssfeer in dit artikel op flagrante wijze is geschonden, waardoor hij immateriële schade heeft geleden. Het gaat om publicatie van een verhaal dat qua aard en strekking sterk afdoet aan de eer en goede naam van Bakker. Zowel in zijn hoedanigheid van gemeenteraadslid, van ondernemer als in privé. Door publicatie berokkent het Parool Bakker grote schade. Het gaat met name om de woorden “sjoemelen” en “zedenzaak”. Ten onrechte wekt het Parool dat sprake is van een sjoemelende partij. Een politicus wordt op ernstige wijze in diskrediet gebracht, indien hij wordt neergezet als een sjoemelaar. Beschuldigingen die zien op het misbruik maken van het ambt zijn funest en niet te herstellen. Het Parool had hier rekening mee moeten houden en zorgvuldiger dienen te handelen. Het Parool had de kwalificatie “sjoemelen” niet als vaststaand feit mogen presenteren. Allereerst in het licht van de categorische en gemotiveerde ontkenning door Bakker, te weten dat het achterliggende rapport voorlopige cijfers bevat, maar des te meer nog door het gebrek aan feitelijke onderbouwing. Zo is nimmer aangifte gedaan tegen Bakker of zijn partij van onrechtmatig gebruik van de fractiegelden. Ook Elzinga spreekt niet van ‘sjoemelen’, noch rechtstreeks noch via indirecte bewoordingen. Evenmin kan in de rapportage van Elzinga worden teruggevonden dat ‘Leefbaar Amsterdam zwaar over de schreef is gegaan...’. Bepaalde kosten zouden ‘enkel’ naar de mening van Elzinga voor verrekening in aanmerking komen. Ten aanzien van andere kosten/uitgaven ontbreekt in de visie van Elzinga een

specifiek bestuursrechtelijk toetsingskader en kan dientengevolge geen uitspraak worden gedaan over de rechtmatigheid van die kosten. De onterechte opmerking dat sprake zou zijn (geweest) van een zedenzaak tegen Bakker, heeft een grote impact op zijn werk als politicus, in de privé sfeer van Bakker en zijn gezin en leidt tot omzetverlies van de meubelzaak. Door eenvoudig onderzoek had het Parool er al achter kunnen komen dat deze suggestie op geen enkele wijze wordt gedragen door de feiten. Immers, slechts is sprake van een proces-verbaal van aangifte tegen Bakker betreffende een poging tot het plegen van een geweldsmisdrijf en geen zedendelict. Daarbij komt dat de zaak is geseponeerd.

De publicaties in het Parool van 14 januari 2006 en op de website van het Parool kunnen niet het karakter dragen van een afdoende rectificatie. Een aanvullend spoedeisend belang ligt in de aankomende gemeenteraadsverkiezingen op 7 maart 2006, aangezien weinig kiezers zullen stemmen op een besmet politicus met een aureool van 'gesjoemel'.

4. Het Parool heeft gemotiveerd verweer gevoerd. Dit verweer zal, voor zover nodig, hierna aan de orde komen.

Beoordeling van het geschil:

5. Ingevolge artikel 6:167 van het Burgerlijk Wetboek dient als uitgangspunt dat rectificatie kan worden geboden, indien sprake is van publicatie van onjuiste of door onvolledigheid misleidende gegevens van feitelijke aard. Of de publicatie geredificeerd zal moeten worden, dient te worden beoordeeld in het kader van en de context waarin zij werd gedaan, met inachtneming van de concrete omstandigheden van het geval. Daarbij dienen tevens een rol te spelen enerzijds het belang dat burgers of rechtspersonen niet door publicaties in de pers worden blootgesteld aan lichtvaardige verdachtmakingen en anderzijds het belang dat men zich (in het openbaar) kritisch, informerend, opiniërend of waarschuwend moet kunnen uitlaten om te voorkomen dat door een gebrek aan bekendheid bij het grote publiek, misstanden die de samenleving raken, kunnen blijven voortbestaan. Welk van deze belangen de doorslag behoort te geven, hangt af van de omstandigheden van het geval.
6. Het behoort tot de – maatschappelijk erkende en van belang geachte – taak van het Parool aandacht te vragen voor kwesties die in de gemeenteraad spelen en in het bijzonder wanneer het in die kwesties gaat over de betrouwbaarheid van de politiek en van politici. Door aandacht te schenken aan het rapport Elzinga doet het Parool derhalve wat er van haar mag worden verwacht. In dat rapport worden kritische kanttekeningen geplaatst over het verantwoord van het gebruik van publieke middelen door een aantal politieke partijen die in de gemeenteraad van Amsterdam zijn vertegenwoordigd. Uit het rapport Elzinga blijkt dat een aantal politieke partijen het, naar het oordeel van Elzinga, minder nauw nam met het gebruik van publieke middelen dan met artikel 99 van de Gemeentewet

naar zijn mening wordt beoogd. In het gewraakte artikel worden vier politieke partijen genoemd die Elzinga op het oog heeft. Leefbaar Amsterdam is één van die partijen. Nu het Parool in haar berichtgeving tevens schrijft over de andere politieke partijen genoemd door Elzinga, is voorshands niet aannemelijk geworden dat het Parool vanaf het begin van de zogenaamde 'bonnetjesaffaire' haar pijlen enkel en alleen op Leefbaar Amsterdam richt.

7. Bij haar verslaglegging mag het Parool als vertrekpunt nemen hetgeen Elzinga als deskundige heeft geschreven. Zeker nadat zij de betreffende politieke partij om commentaar heeft gevraagd, hetgeen in casu ook is gebeurd. Elzinga is van oordeel dat ook Leefbaar Amsterdam in strijd met de gemeentewet heeft gehandeld door het declareren van kosten in verband met consumpties, lunches/diners, lokale vervoerskosten en kosten voor rechtsbijstand. Voor financieel handelen in strijd met de wet kan het Parool gebruik maken van het begrip sjoemelen. Dat begrip geeft goed weer wat Elzinga bedoelt met zijn oordeel over hoe verschillende politieke partijen in strijd met artikel 99 gemeentewet hebben gehandeld. Door op deze wijze aan de hand van het rapport Elzinga aandacht te vragen voor ongewenst financieel handelen van een aantal leden van of partijen in de gemeenteraad van Amsterdam heeft het Parool zich niet schuldig gemaakt aan publicatie van onjuiste of misleidende gegevens van feitelijke aard. Nu Bakker een publieke taak op zich heeft genomen dient hij te aanvaarden dat in het openbaar kanttekeningen bij zijn handelen kunnen worden geplaatst, ook indien dit bezwaarlijk is voor hem, zijn directe omgeving en zijn politieke partij. Een belangenafweging als bedoeld in rechtsoverweging 5 valt dan ook ten gunste van het Parool uit. In zoverre is het gewraakte artikel niet onrechtmatig.
8. Ten onrechte echter heeft het Parool geschreven dat Bakker ten laste van het fractiebudget kosten heeft gemaakt voor rechtsbijstand in een zedenzaak. De door het Parool bedoelde kwestie betrof een aangifte tegen Bakker van poging tot doodslag c.q. zware mishandeling. Het Parool heeft dit ook erkend.
Met de rectificatie van 14 januari 2006 (1.f) is echter voldoende tegemoet gekomen aan het belang van Bakker, zodat thans het belang bij een nadere rectificatie ontbreekt. Bakker mag in de toekomst van het Parool verwachten dat die fout niet opnieuw wordt gemaakt.
9. De slotsom is dat de gevorderde rectificatie wordt afgewezen.
10. Een geldvordering is in kort geding alleen toewijsbaar, indien voldoende aannemelijk is dat de vordering in een eventuele bodemprocedure zal worden toegewezen en van de eiser niet gevergd kan worden dat hij de afloop van de bodemprocedure afwacht.
11. Nu hiervoor is geoordeeld dat van het gewraakte artikel alleen de term zedenzaak onrechtmatig jegens Bakker was, hetgeen het Parool reeds heeft gerectificeerd, acht de

voorzieningenrechter het thans niet aannemelijk dat de bodemrechter desgevraagd tot het oordeel zal komen dat het gebruik van de term zedenzaak in het gewraakte artikel zodanige immateriële schade heeft opgeleverd, dat hiervoor – naast de rectificatie van 14 januari 2006 – een vergoeding zal worden toegewezen. De vordering tot een voorschot op schadevergoeding wordt derhalve eveneens afgewezen.

12. Eisers worden als de in het ongelijk gestelde partij veroordeeld in de kosten van dit geding.

BESLISSING IN KORT GEDING

De voorzieningenrechter:

1. Weigert de gevraagde voorziening.
2. Veroordeelt eisers in de kosten van dit geding, tot heden aan de zijde van het Parool begroot op:
  - € 248,= aan vastrecht en
  - € 816,= aan salaris procureur.
3. Verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Gewezen door de vice-president mr. J.A.J. Peeters, voorzieningenrechter in kort geding in de rechtbank te Amsterdam, en uitgesproken ter openbare terechtzitting van donderdag 23 februari 2006, in tegenwoordigheid van de griffier.

Coll.: MI

UITGEGEVEN VOOR GROSSE
De griffier van de
rechtbank te Amsterdam

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]